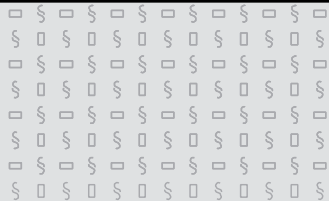

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

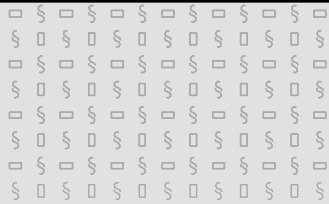
PLATEBNÍ PROSTŘEDKY

PŘEDNÁŠKA ČÍSLO 8

OSNOVA

1. POVINNOST PLATIT A JEJÍ PRÁVNÍ REŽIM
2. ANALÝZA POVINNOSTI PLATIT V RÁMCI VÚ
3. STRUKTURA PLATEBNÍ PODMÍNKY
4. PLATEBNÍ PROSTŘEDKY
  - NEDOKUMENTÁRNÍ
  - DOKUMENTÁRNÍ

POVINNOST PLATIT A JEJÍ PRÁVNÍ REŽIM

a. KOLIZNÍ REŽIM:

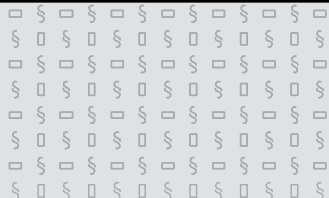
- OBLIGAČNÍ STATUT
- MEZE STATUTU DANÉ VEŘEJNOPRÁVNÍMI ZÁSAHY

b. PŘÍMÉ NORMY

VIZ VÝKLAD O VÚ

c) Lex mercatoria

VIZ NAPŘÍKLAD PROBLEMATIKU ZÁSAD MEZINÁRODNÍCH
SMLUV UNIDROIT

ANALÝZA POVINNOSTI PLATIT DLE VÚ

- POVINNOST PLATIT KUPNÍ CENU - OTÁZKU MĚNY

(VIZ PŘÍKLADY)

- POVINNOST UČINIT POTŘEBNÁ OPATŘENÍ

(VIZ PŘÍKLAD)

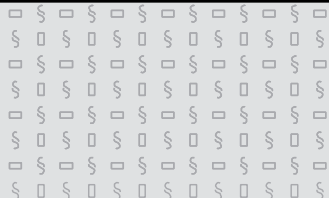
- POVINNOST ZAPLATIT V URČITÉ DOBĚ

- POVINNOST ZAPLATIT NA KONKRÉTNÍM MÍSTĚ

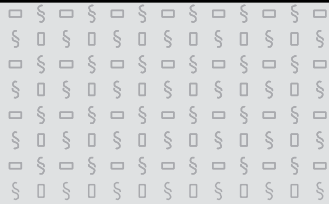
(ČLÁNKY 53 - 59)

- KUPNÍ CENA: ČLÁNEK 14 V. 55

- NEPLACENÍ KUPNÍ CENY: PODSTATNÉ PORUŠENÍ SMLOUVY (VYVOZOVÁNO Z JUDIKATURY I NEPŘÍMO Z ČLÁNKU 64)

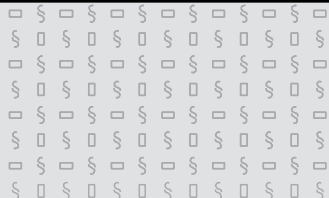

- Země: Belgie
- Soud: Hof van Beroep, Gent
- Datum: 2/12/2002
- Číslo: 1997/AR/384
- Skutkový stav:
  - Německý prodávající, belgický kupující. Předmětem smlouvy je dodávka oblečení - sukně. Kupující potvrdil, že zaplatí dohodnutou kupní cenu. Přibližně 8 týdnů po dodávce zboží oznamuje kupující prodávajícímu, že zboží neodpovídá specifikaci ve smlouvě - délka sukní a odmítá zaplatit dohodnutou kupní cenu. Prodávající žaluje na zaplacení kupní ceny, kupující žádá náhradu škody.
- Rozhodnutí soudu:
  - Kupující ztratil nároky vyplývající z vad zboží - neoznámil je prodávajícímu v souladu s článkem 39 VÚ, tedy „v přiměřené době poté, co je zjistil nebo je měl zjistit“ (8 týdnů není dobou přiměřenou). Jedná se o takový charakter vad, který je ihned (běžnou prohlídkou) zjistitelný. Dle rozhodnutí soudu tak kupující porušil své povinnosti vyplývající z článku 53 VÚ a prodávající je oprávněn požadovat zaplacení kupní ceny v souladu s článkem 62 VÚ. Prodávající je rovněž oprávněn požadovat náhradu škody - dle čl. 74 VÚ.

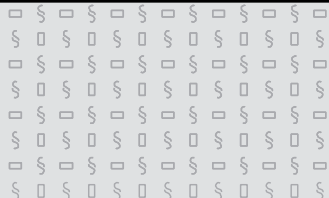
POŽADAVKY NA KUPNÍ CENU

- Soud: Budapešť
- Datum: 24/3/1992
- Číslo: AZ 12.G.41.471/1991
- Skutkový stav:
- Německý prodávající, maďarský kupující. Dlouhodobý obchodní vztah - prodej zboží přes telefon. Po dodávce zboží kupující odmítá zaplatit kupní cenu s argumentací, že smlouva nevznikla (pouze telefonický hovor).
- Rozhodnutí soudu:
- Aplikací norem maďarského mezinárodního práva soukromého bylo jakožto právo rozhodné určeno právo německé - dle tohoto není nutná písemná forma smlouvy. Soud tak rozhodl, že smlouva vznikla. Rovněž splňovala požadavky čl. 14 VÚ (dostatečná určitost, označení zboží, určení kupní ceny - to vše s odkazem na praxi, kterou mezi sebou strany zavedly, čl. 9/1 VÚ). Prodávajícímu tak bylo přiznáno na zaplacení kupní ceny + úrok (určen dle práva země prodávajícího).

MĚNA PLATBY

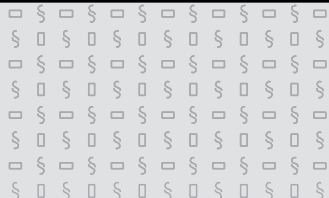
- Země: Švýcarsko
- Soud: Tribunal Cantonal Valais
- Datum: 19.09.2005
- Číslo: C1 04 33
- Skutkový stav:
  - Švýcarský kupující - zastoupen třetí osobou. Italský prodávající. Předmětem smlouvy je dodávka svařovacího zařízení. Proávající vystavil faktury, které odmítl kupující proplatit s odkazem na to, že není vázán jednáním třetí osoby.
- Rozhodnutí soudu:
  - K otázce zastoupení uvedl soud následující - otázka zastoupení je z dosahu VÚ vyloučena (čl. 4) - proto musí být posouzena na základě práva jinak rozhodného (vztah zastoupený/zástupce - zde švýcarské právo). Jednalo se o právoplatné zastupování - kupující nikdy neprotestoval, zástupce si byl vědom, dovolil mu používat své vlastní prostory, fax apod.). V otázce měny použil soud čl. 3/1 Haagské úmluvy (The Hague Convention on The Law Applicable To International Sale Of Goods) a určil italské právo jako rozhodné (obvyklé bydliště prodávajícího v době, kdy objednávku obdržel) - v tomto případě pak bylo měnou kontraktu EUR. Proávajícímu dle rozhodnutí soudu náleží rovněž úrok určený dle italského práva.

NÁKLADY SPOJENÉ S PLATBOU

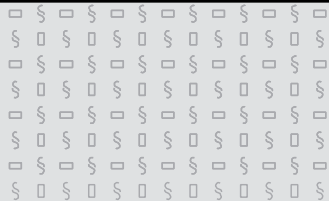
- Země: Německo
- Soud: Landgericht Duisburg
- Datum: 17/4/1996
- Číslo: 45 (19) O 80/94
- Skutkový stav:
  - Italský prodávající, německý kupující. Předmětem smlouvy byla výroba a dodávka textilu do Německa. Kupující odmítne zaplatit kupní cenu s odkazem na nesoulad zboží se specifikací, která byla provedena ve smlouvě.
- Rozhodnutí soudu:
  - Soud rozhodl, že kupující je povinen zaplatit kupní cenu. Kupující nesplnit požadavky článku 38 VÚ - prohlídka podle okolností co nejkratší. A nesplnil ani požadavky na něj kladené článkem 39 VÚ - neoznámil prodávajícímu povahu vad v přiměřené době poté, co je zjistil nebo je měl zjistit. Soud dále rozhodl o tom, že není možné, aby si kupující odečetl z kupní ceny samotné náklady spojené s platbou (vystavení šeku) - tyto náklady musí vždy nést kupující.

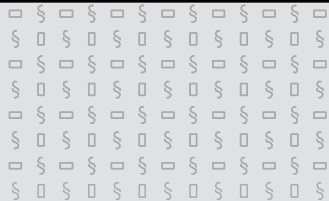
SPLNĚNÍ POVINNOSTI PLATIT

- Země: Německo
- Soud: Oberlandesgericht München
- Datum: 09.07.1997
- Číslo: 7 U 2070/97
- Skutkový stav:
- Italský prodávající (výrobce koženého zboží), německý kupující (zboží dále distribuuje v Německu). Proávající dle smlouvy zboží kupujícímu dodal, ten však nezaplatil část kupní ceny.
- Rozhodnutí soudu:
- Soud rozhodl o použitelném právu - německé a v jeho rámci i VÚ. Proávajícímu byla přiznána kupní cena a tato měla být převedena jeho účet. Dle čl. 57/1a VÚ soud rozhodl o tom, že povinnost zaplatit kupní cenu je splněna v okamžiku, kdy je prodávajícímu kupní cena připsána na účet. V případě použití šeku je pak na kupujícím, aby nesl veškeré náklady s touto formou platby spojené (pokud nejde o šek bankou potvrzený).

PLATEBNÍ PODMÍNKA

- CO MÁ BÝT PLACENO
- KUPNÍ CENA V URČITÉ MĚNĚ,
VAZBA NA PŘEDMĚT A JEHO
PŘEPRAVU
- KDY JE SPLNĚNA POVINNOST
PLATIT
- ZÁVISÍ NA JAK
- KDE JE SPLNĚNA POVINNOST
PLATIT
- ZÁVISÍ NA JAK
- JAK
- PLATEBNÍ PROSTŘEDEK

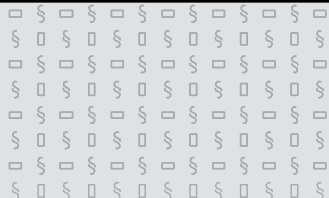

ZPŮSOBY PLACENÍ

PLATBY
V
HOTOVOSTI

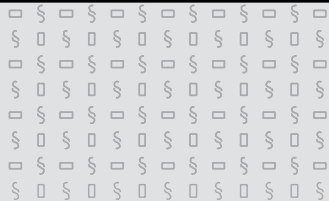
HLADKÝ PLAT

DOKUMENTÁRNÍ
PLATBY

PRÁVNÍ REGULACE NESTÁTNÍMI PROSTŘEDKY

- **Jednotná pravidla pro dokumentární akreditivy**
- **Jednotná pravidla pro inkasa**
- **Zákon č. 191/1950 Sb., zákonu směnečném a šekovém**

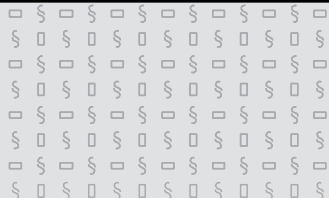

HLADKÝ PLAT

FORMULACE:

„Smluvní strany se dohodly, že kupní cena je uhrazena okamžikem jejího připsání na účet kupujícího č.ú ..... vedený u banky ..... pobočka ..... Veškeré bankovní poplatky spojené s bankovním převodem uhradí kupující.“

PRO A PROTI

DOKUMENTÁRNÍ AKREDITIV L/C

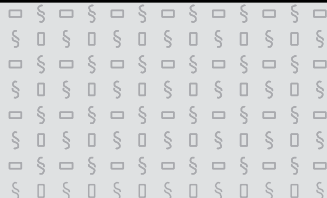
■ B. Dokumentární akreditiv

■ Čl. 1

- Kupní cena bude uhrazena prostřednictvím neodvolatelného dokumentárního akreditivu, který se kupující zavazuje otevřít u ..... (dále jen „banka“) ve prospěch prodávajícího na částku ..... na dobu platnosti minimálně ..... Kupující označí v akreditivní listině jako dokument pro čerpání akreditivu písemné potvrzení kupujícího, že převzal dokumenty uvedené v čl. 2 této smlouvy opatřené úředně ověřeným podpisem statutárního zástupce kupujícího. Otevření akreditivu bude oznámeno prodávajícím do 3 dnů od jeho otevření. Náklady spojené s otevřením akreditivu nesou společně a nerozdílně kupující i prodávající.

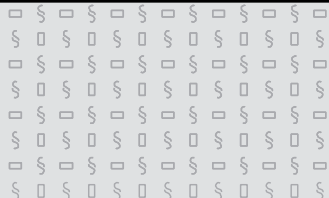
■ Čl. 2

- Prodávající se zavazují proti splnění povinnosti kupujícího k otevření akreditivu na zaplacení
- kupní ceny a proti předání písemného potvrzení dle čl. 1 (dokument pro čerpání akreditivu)
- předat kupujícímu následující listiny:
  - a) plné moci od dosavadního představenstva k zastupování společnosti novými členy představenstva do jejich zápisu v obchodním rejstříku,
  - b) souhlas představenstva Společnosti s prodejem akcií,
  - c) celkem 100 kusů akcií opatřených řádným rubopisem ve prospěch kupujícího,
  - d) seznam akcionářů s uvedením kupujícího jako nového vlastníka převáděných akcií.

PŘÍKLAD

- : Oberster Gerichtshof
- Datum: 06.02.1996
- Číslo: 10 Ob 518/95
- Skutkový stav:
  - Německý prodávající, rakouský kupující. Předmětem smlouvy byl prodej plynu - kupující dále specifikoval, že plyn bude dále exportován do Belgie. Vzájemně se dohodli na tom, že kupní cena bude zaplacená prostřednictvím akreditivu. Kupující opakovaně po prodávajícím žádal specifikaci místa dodání (shipping port), tento však neodpověděl. Proto kupující akreditiv neotevřel a o tomto informoval prodávajícího. V odpovědi uvedl prodávající, že jeho vlastní dodavatel nesouhlasil s exportem plynu do zemí Beneluxu. Kupující tak žaloval na náhradu škody.
- Rozhodnutí soudu:
  - Soud rozhodl, že součástí povinností kupujícího podle čl. 54 bylo v tomto případě i otevření akreditivu. Této povinnosti kupujícího se prodávající nemůže v tomto konkrétním případě dovolat - k neotevření akreditivu došlo v důsledku jednání prodávajícího, když nespecifikoval to, na čem se s kupujícím dohodli. Dle rozhodnutí soudu nesplnil prodávající svou povinnost dodat zboží bez nároků třetích osob (čl. 41 VU), proto nárok na náhradu škody přísluší kupujícímu.

DOKUMENTÁRNÍ INKASO D/A, D/P

- Smluvní strany se dohodly, že bude inkasní bankou....., pobočka..... (dále jen „banka“), stát..... vydán inkasní bance kupujícímu konosament..... Oproti zaplacení částky.....

Poplatky banky účtované za provedení inkasa zaplatí příkazce.

Prodávající je povinen uzavřít s bankou.....pobočka..... smlouvu o inkasu do..... a pokud tak neučiní zaplatí kupujícímu smluvní pokutu ve výši .....